

คุณธรรมเทวดา

หลวงปู่หลวง กตปุญฺโญ

แต่นี้ต่อไปพากันตั้งใจนั่งตามสบาย วันนี้เป็นวันสามัคคีธรรมคือว่าจะมารวมกัน ณ สถานที่นี้ ในเบื้องต้นก็ได้พร้อมเพรียงกันกราบพระ ทำวัตร สวดมนต์ แปลว่าคือเราได้ทำบุญพร้อมทั้งสามอย่าง บุญทางกายก็ได้กราบไหว้ สักการะบูชา พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ บุญทางวาจาก็ได้เปล่ง อรหัง สัมมา สัมพุทฺโธ หรือว่าพุทฺธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ ที่นี้บุญทางใจเราก็ได้ระลึกพุทฺโธลมเข้า พุทฺโธลมออก คือว่าฟังธรรมนั้นใจของเราให้อยู่ในธรรมด้วย

ธรรมก็คือลม ลมก็คือธรรม เพราะว่าลมนั้นแหละเป็นพ่อของธรรม เป็นแม่ของธรรม เป็นที่เกิดของธรรม เป็นที่อยู่ของธรรม เราทุกคนที่มารวมกันอยู่ที่นี่ได้ก็เพราะมีลม ถ้าลมไม่มีแล้วเค้าก็ว่าซากศพซากผี จะทำความดีก็ไม่ได้ ทำความชั่วก็ไม่เป็น เพราะฉะนั้นจึงว่า เมื่อกี้นี่เพื่อนก็ได้เทศน์ร่วมกันสามัคคีเรื่อง กุสลา มาติกา หรือว่า กุสลา ธรรมมา อกุสลา ธรรมมา อัပ္พะ

ยากะตา ธัมมา อันนี้ที่เรามารวมกันนี้แปลว่าเรามาสวดกุสลา
ธัมมา เหตุใดจึงว่าสวดกุสลา ธัมมา กุสลา ธัมมานั้นได้แก่บุคคล
ที่มีปัญญา มีศรัทธา ความเชื่อความเลื่อมใสในพระพุทธ พระ
ธรรม พระสงฆ์ แล้วได้เสียสละกิจการงานของโลกมาบำเพ็ญ
กิจการงานของตน คืองานของโลกนั้นเป็นงานที่ไม่แล้ว ทำตั้งแต่
เกิดจนตายก็ไม่เสร็จ งานที่เสร็จ งานที่ไม่แล้วคืองานของโลก
บัดนี้ที่เรามาทำงานในทางพุทธศาสนาคือธรรมะ อันนี้เป็นการ
งานที่แล้ว ถ้าทำแล้วทำได้ ก็หมด อย่างพระพุทธเจ้า พระอริย
เจ้า พระสาวก สาวิกา เพ็นทำงานในการทำสมาธิภาวนา คือว่า
รวมความก็คือว่า ทำลมเป็นบุญ

ธรรมดาลมของเรา ธรรมดาสัมมัญญ์นั้นก็ส่วนมากเป็นลมถ่าย
บาปเป็นส่วนมาก หรือว่าลมกลางๆ ถ่ายบาปคืออย่างไร เช่นว่า
ความนึกคิดปรุงแต่งภายในใจของเรา ใจที่นี้ก็มันแต่งคือตัว
สังขารนั้นนะมันแต่งลม คำว่าลมในสถานที่นี้ก็คือว่าลมปาก ถ้า
ความคิดเฉยๆไม่มีลมมันก็ไม่มีเสียง ไม่เดือดร้อน ที่มันมีลม
ขึ้นมาคือลมดีและลมร้าย บัดนี้ลมชนิดนั้นในทางพุทธศาสนา

เห็นว่า ใจสังขาร ใจมารกิเลส ใจเปรต ใจผี เห็นว่าใจไม่ดี คือใจ
โลก ใจโกรธ ใจหลง ใจอิจฉา พยาบาทอาฆาตบุคคลอื่นอย่างนี้
เป็นต้น อันนั้นเห็นว่าลมที่เป็นบาป ไม่มีความสุข ไม่มีคามเย็น
แต่ว่าลมที่มีพุทโธอยู่ในใจ เช่นว่าลมดี ลมร้าย ลมเรื่องอดีต
เรื่องอนาคต ละห मद กำหนดรู้ปัจจุบัน ลมเข้าพุทโธก็รู้ ลมออก
พุทโธก็รู้ คุณลมปัจจุบันนี้ อันนี้ลมอันนี้เป็นบุญ

เมื่อเรามาตั้งมั่นอยู่ในลมเป็นหนึ่งแนวแน่แล้ว มันก็เป็นสุข
เย็นสบาย ลมนั้นนะมันไม่ได้ทุกข์ ไม่ได้ร้อน ลองไปถามดูก็ได้
ลมนะ เจ้าทุกข์มัย เตือดร้อนมัย ยุงมัย วุ่นวะวุ่นวายไม่มี เขาไม่
มีความทุกข์ เขาไม่มีความเตือดร้อน เขาไม่ได้ยุงอะไรทั้งนั้น มี
หน้าที่พัดก็พัดไป แต่ว่าที่มันยุงมันยากก็คือใจของเรา ใจที่อาศัย
ลมนั้นนะมันยุง

ฉะนั้นในทางพุทธศาสนาจึงให้ลมนั้นมีหลักมีฐาน มีพุทโธ
ธัมโม สังโฆเป็นที่อยู่ เอาพระพุทโธเป็นที่พึ่งภายในใจ พระธรรม
เป็นที่พึ่งภายในใจ พระสงฆ์เป็นที่พึ่งภายในใจ เมื่อใจมีพุทโธ
หรือว่าใจอยู่ในลมเป็นหนึ่ง มันเย็นสบาย ลมนั้นนะมีความเย็น

เปรียบเหมือนเรานั่งในขณะนี้ เปิดลมพัดพลิว พอดีๆมันก็เย็น
แต่ว่าพัดแรงเกินไปมันก็ร้อนเป็นไฟเหมือนกัน ลมนั้นมีทั้งคุณทั้ง
โทษ พัดพอดีมันก็เกิดประโยชน์ ลมมันมีลักษณะว่าลมเย็น ลม
ร้อน ลมอุ่น ลมเย็นนั้นเป็นสุข ลมอุ่นเป็นลมที่สร้าง ลมร้อนเป็น
ลมสังหาร ฉะนั้นลมมันมีลักษณะ ลมร้อนเป็นลมที่สังหาร ลม
ฆ่า บัดนี้ลมเย็นเป็นลมที่มีความสุข ลมอุ่นเป็นลมสร้าง ที่เรา
สร้างอะไรขึ้นมาเพราะความอบอุ่นในตัวของเรา มีความอบอุ่น
สร้างขึ้น อาศัยลมอุ่นเป็นเครื่องสร้าง ถ้ามันร้อนเกินไปมันก็
สร้างไม่ได้ เย็นเกินไปมันก็สร้างไม่ได้ ลมอุ่นๆนั้นแหละมันสร้าง
อะไรต่างๆขึ้นมา

ฉะนั้นวันนี้พวกเราที่ได้มามองเห็นว่าการเกิดของเรา เกิดมา
ทุกคนนี้ ก็ไม่มีอะไร คือว่ามาเชื่อฟังคำสั่งสอนพระพุทธเจ้าว่า กาย
ของเราที่เกิดมานี้ก็หาสาระแก่นสารไม่ได้ เกิดมาแล้วก็ต้องแก้
ต้องเจ็บ ต้องตาย และเขาไม่ยินดีด้วย รูปร่างกายนี้เขาไม่ยินดี
เพิ่มว่าเป็น**อภัยกตาธรรม** คือดิน น้ำ ไฟ ลมนั่นนะ รูป
ร่างกายของเราที่เราสร้างขึ้นมาจากวิชชาตัตถหา อุปาทาน

กรรม สร้างรูปร่างกายขึ้นมาดี อันนี้เมื่อสร้างขึ้นมาแล้ว ก็มา
ยึดถือให้มันอยู่ในบังคับบัญชา ไม่อยากแก่ ไม่อยากเจ็บ ไม่
อยากตายอย่างนี้เป็นต้น แต่มันก็ไปตามสภาพของเขา เรียกว่า
อนัตตาคือดิน น้ำ ไฟ ลม นั่นก็เป็นสภาวะธาตุอย่างหนึ่ง เกิดขึ้น
ตั้งอยู่ ดับไปๆ ซึ่งไม่อยู่ในบังคับบัญชาของบุคคลผู้ใดทั้งนั้น

รูปร่างกายนี้ของเราทุกคนให้มันกินดี นอนดี อยู่ดีขนาดไหน
มันก็ไม่ยินดี คือเราแสนทุกข์แสนยาก ลำบากตรากตรำในการ
หาอาหารการกิน การอยู่ใช้มาให้มันอยู่ มันกินมันใช้ ทน
ทุกขเวทนา แต่ว่ารูปร่างกายเขาก็ไม่ได้ยินดีเรา ไม่ยินดีและไม่
สงสารด้วย มานึกแล้วก็...ถ้ามานึกเฟินๆก็แปลว่า ก็มันน่าเจ็บ
ใจ ช่างไม่มีเมตตาเลย น่าเจ็บใจหนอ ที่เราบริหารเงินหาทอง แสน
ทุกข์แสนยาก หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน ทนทุกขเวทนาหามาเลี้ยงก่อน
กายอันนี้ แต่ว่าเขาก็ไม่ยินดีเราเลย ไม่ยินดี ไม่ได้พอใจ ไม่ได้
ยินดี หน้าที่ของเขาต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตายไปเรื่อย

เนี่ยเป็นอย่างเนี่ย จึงว่าพระพุทธเจ้า ผู้มีปัญญา หรือว่าพวก
ที่มีปัญญาก็นำรูปร่างกายนี้หละมาสร้างบุญสร้างกุศลให้เป็น

สาระแก่นสารขึ้น ดังที่คำที่ยกเบื้องต้นนั้นว่า **กาโย ภิกขเว อะ
สาโร สารวะ กาทัพโพ ติ** คุณก่อนท่านทั้งหลายหรือภิกษุ
ทั้งหลาย รูปร่างกายนี้หาสาระแก่นสารไม่ได้ เกิดมาแล้วก็ต้อง
แก่ต้องเจ็บต้องตาย ไปตามสภาพของเธอ ไม่ใช่สมบัติของเรา
ซักอย่าง อย่างนี้เป็นต้น ฉะนั้นผู้มีปัญญาก็นำรูปร่างกายนี้แห
ละมาสร้างให้เป็นสาระแก่นสารขึ้น เช่นนำรูปร่างกายของเรามา
ไหว้พระ สวดมนต์ นั่งกรรมฐานภาวนา อาณาปานสติ ลมเข้าพุท
โธ ลมออกพุทโธเป็นหนึ่งเดียว อันนี้แปลว่าผู้มีกุศล ธรรม หรือ
ว่าผู้สวดกุศล ธรรม

อันนี้ส่วนวัตถุต่างๆคือข้าวของเงินทอง ก็เป็นสมบัติ
ประจำอยู่ในโลกดังที่เราู้กัน ไม่ใช่ของใครซักคน เป็นเครื่องใช้
อยู่ในโลกชั่วคราวชั่วคราว ผู้มีปัญญาก็นำอันนั้นมาเป็นสิ่งที่
เป็นสาระแก่นสารขึ้น เช่นนำวัตถุโภคทรัพย์นั้นมาสร้างบุญสร้าง
กุศล เช่นนำโภคทรัพย์นั้นมาสร้าง ขุดน้ำบ่อ ก่อศาลา สร้างวัด
วาศาสนา สร้างโบสถ์ สร้างศาลา อย่างนี้เป็นต้น อันนี้ก็แปลว่า

ผู้มีปัญญา ทำสิ่งที่โศกทรัพย์นั้นก็หาสาระแก่นสารไม่ได้
สุดท้ายโศกทรัพย์นั้นมันก็แปรไปตามสภาพ

ยกตัวอย่างเช่นว่า ธนบัตรนะ ผลัดกันใช้ คนนั้นเอามาใช้
คนนี้อเอามาใช้ สุดท้ายก็เหิงอมันถูกควาบไคล เป้าขาดมือไป
สุดท้ายก็เป็นดิน เงินเฟิ่นว่าสมมุติ ธนบัตรก็ธาตุดินนั้นแหละ
เอามาสมมุติใช้ ก็ไม่ใช่ของใคร อยู่ได้คนนั้นก็ไปใช้กันไป ผลัด
กันไปผลัดกันมา สุดท้ายก็ดำเข้ามันก็ขาด สุดท้ายก็ไปเผาทิ้ง
หรือไปเปื่อยลงเป็นดินไปซะ ก็ไม่มีอะไร นี่โศกทรัพย์ ก็ธาตุดิน
นั้นแหละ ผู้มีปัญญาก็นำมาให้เป็นประโยชน์ อย่างที่พวกเรา
ทั้งหลายได้พากันมีปัญญาทำขึ้น

บัดนี้ส่วนใจ ใจของเราก็หาสาระแก่นสารอะไรไม่ได้ ไม่ได้
อย่างไร ใจของเรานั้นแหละมันสำคัญที่สุด มันหาสาระแก่นสาร
หาประโยชน์อะไรไม่ค่อยได้เท่าไรหรอก คือมันใจโลก ใจโกรธ
ใจหลง ใจอิจฉาพยาบาท ใจของเราใจมันโลกหลงไปตาม
สัญญาอารมณ์ต่างๆ หลงในวัตถุธาตุว่าเป็นของเราอย่างนั้น
อย่างนี้ ตาม วิ่งตาม วิ่งตามวัตถุธาตุว่าเป็นสมบัติของเรา

สุดท้ายก็ทำบาปทำกรรมในวัตถุนั้นนั้น ฆ่ากันตีกันวุ่นวายนวายน
ก็เพราะว่าหลงในวัตถุนั้นนั้น อันนี้ความคิด ใจนั้นคือความคิด
ของเรา เดียวก็คิดดี เดียวก็คิดไม่ดี คิดโลภ คิดโกรธ คิดหลง คิด
อิจฉาพยาบาท คิดเรื่องอยู่เรื่องกินเรื่องหยั่งไม่รู้อะไรต่างๆ ไป
ตามกระแสโลก ล้วนแล้วแต่หาสาระแก่นสารไม่มีที่สิ้นสุดหยุด
ลงไปได้ สุดท้ายก็ตายไป ตายไปแล้วก็ ใจก็เป็นสัมปะเวสี
เป็นสัมปะเวสีหาล่องลอยอยู่ในโลกนี้แหละ ลอยไปลอยมา หาที่
เกิดยาก ไม่ได้ของง่าย

จะเล่าเรื่องหนึ่ง มีเณรองค์หนึ่ง คนจังหวัดเมืองศรีสะเกษ
มาบวชเป็นเณรน้อย มาบวชเป็นเณร เณรเก่าก็บวชมาได้ปีสอง
ปี แต่ว่าเณรก็แบบว่านั่นแหละ มันเป็นเณรปึกเณรหนาเณรตา
บอด ไม่ใช่เณรมีปัญญา เณรไม่มีกุศลลา ธัมมาหรรอก เป็นเณร
อกุศลลา ธัมมา เมื่อเณรตัวนี้มันบวชเข้ามา เณรเก่ามันก็เล่า พา
กันไปทำบาป ไปฆ่ากระรอก ไปฆ่ากระแต ไปฆ่าไก่ อาจจะเป็น
เณรบ้านนอก ฆ่าไก่มันบอกไม่บาปหรรอก ไก่มันมาวัด ไก่มันของ
เลี้ยงชีวิต มาฆ่ากระรอกกระแตมันเกิดมาให้เราเลี้ยงชีวิต ไม่

บาปแล้วเอามากิน ก็บำรุงร่างกายให้มีชีวิตชีวาอยู่ เณรเก่ามันก็
เล่าว่าไม่บาป เณรใหม่ก็เชื่อ ก็เลยทำบาปกับเขา เขาพาหมาไก่ก็
ฆ่ากับเขา ฆ่ากระรอกฆ่ากระแต ตอนเป็นเณร

สุดท้ายก็มาได้ยินได้ฟังธรรมะจากครูบาอาจารย์ก็เลยรู้ว่า
มันเป็นบาป ก็เลยเลิก ไม่ทำแล้ว ต่อมาก็มาบวชเป็นพระ บวช
เป็นพระได้ ๒๐ ปี ตายพอดี ตายแล้วก็นายพญายมก็มานำเอา
นายนิรยบาลนะมาตวยเอา หรือมาตามเอา เอาไป ที่เอาไป
นำไปเพราะเหตุใด เพราะกระแต กระรอก ไก่ ที่เณรมันฆ่านะ
มันไปรออยู่พุ้นแน่ะ ในปรโลก มันไปรอท่า มันฟ้องอยู่ มันคอย
ตัดสิน มันไปรอตัดสินคดีอยู่พุ้นแน่ะ มันไม่ใช่ยอม

สุดท้ายนายนิรยบาลก็มาตามเอาดวงจิตดวงใจนั้นไป ไก่มัน
ก็ไม่ใช่เหมือนไก่ธรรมดา พอไปถึงปรโลกแล้วไก่มันตัวเท่าควาย
เนี่ย ไม่ใช่ไก่ตัวน้อยๆที่เราเห็นเนี่ย ไก่ตัวเท่าควายเนี่ย
ยกตัวอย่างเช่นมดแดงที่มันไปฆ่านะ มันก็เหยءเอามากินนะ มด
แดงก็ตัวเท่าวัว ตัวใหญ่มีเขายาวเชียว กระแตก็ตัวใหญ่เท่า
ควายเนี่ยแหละ มันว่า เณรนี้แหละ ฆ่า เมื่อยังเป็นเณรออยู่ ฆ่า

ข้าพเจ้า นายพญายมก็บอกว่า ได้ฆ่าจริงหรือ ...จริง เราไม่รู้
เณรพาไปว่ามันไม่บาปก็เลยฆ่ามัน มันรับเลย เณรมันซื้อ อย่าง
นี้ที่สุดท้ายก็ตัดสินใจให้ตกนรกซะ ตกไม่นานหรือกเจ็ดวัน เสวย
กรรมทุกข์เสียก่อนเพราะได้ทำไปแล้ว มันไม่พร้อมตัดสิน ใ้แก่นั้น
มันอาฆาต ไม่ยอม มันจะสับหัวฆ่า สับเณรน้อยนั้นนะลงนรก
เอาตีนเขี่ยลงนรก สุดท้ายก็ได้ตกนรกอยู่เจ็ดวัน

พ้นจากนรกไปแล้วก็ไปสวรรค์ ไปอยู่สวรรค์ ไปสวรรค์ก็ไม่มี
ที่อยู่ ไปสวรรค์ชาวสวรรค์ทั้งหลายก็ว่า เณรนั้นนะเป็นคนใจ
บาปฆ่ากระรอก ฆ่ากระแต ฆ่าไก่ ฆ่ามดแดงมดดำ ใจบาป มา
อยู่เมืองสวรรค์บ่ได้ อยู่ไม่ได้ ไ้ไปเลย ไปเห็นเมืองสวรรค์มัน
สวยงามงาม ปราสาทวิมาน โอ้ย นางเทพธิดาก็ล้วนแต่สวยงาม
อยากอยู่แต่อยู่ไม่ได้ เขาว่าคนบาป ไ้ลงมาเมืองมนุษย์

เมื่อถึงเมืองมนุษย์แล้วก็ป็นสัมภะเวสีอยู่ หาที่เกิด เกิด
อยากเกิดมาสร้างบารมี หาที่เกิดอยู่นั้นนะ หาที่เกิดไหนก็ไม่ได้
เกิด ๕๐ ปีนะ หาที่เกิดอยู่ ๕๐ ปี จึงได้ไปเข้าห้องชาวนา ชาวนา
เกิดขึ้นมาแล้วก็ระลึกชาติได้ ระลึกชาติได้ว่าเราไปตกนรก เราได้

ไปสวรรค์ นรกมันทุกข์อย่างนั้นๆ บาป สวรรค์มีความสุขแต่ไม่ได้
อยู่ บัดนี้เหมือนกันว่า บัดนี้ข้าพเจ้าไม่เชื่อใครแล้ว คำว่าบาปไม่
มี ข้าพเจ้าก็ตกนรกมาแล้ว สวรรค์ไม่มี ข้าพเจ้าไปดูสวรรค์
มาแล้ว สุดท้ายมันก็เลยอยู่กับพ่อแม่ได้แปดปี เมื่อได้แปดปีก็ขอ
ลาพ่อแม่ไปอยู่วัด กับครูบาอาจารย์ เพื่อจะได้เรียนวิชา
หนังสือหนังหา สุดท้ายก็ออกบวช รักษาศีล ฟังธรรมคำสั่งสอน
พระพุทธเจ้า แล้วก็ภาวนาด้วย

ตามหลักเมื่อมีศีล มีสมาธิ มีภาวนา ปฏิบัติชานานเข้าๆ
จิตมันก็ตั้งมั่นเป็นสมาธิ รู้แจ้งแสงสว่าง แล้วก็รู้ว่ากลับด้วย มัน
กลับ ทำอย่างไร อะไรพาให้เราทุกข์เรายาก ก็เลสนั้นแหละพาให้
เราทุกข์ ความโลภ ความโกรธ ความหลงนี่แหละ อวิชชา ตัณหา
นี่แหละพาให้เราทุกข์เรายาก มันก็มาภาวนาพิจารณาพุทโธ รู้ รู้
แล้วก็ละกิเลส สุดท้ายก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ ไปพระ
นิพพานพ้นทุกข์

ฉะนั้นจึงว่าใจของเราหาสาระแก่นสารไม่ได้ พระพุทธเจ้าว่า
จงทำให้ใจมีสาระแก่นสารเทอญเพิ่นว่า ท่านว่าใจมีสาระแก่น

สาร คือใจอย่างไร ใจมีพุทโธเป็นที่อยู่ ใจมีธัมโมเป็นที่อยู่ ในใจ
มีสังขโมเป็นที่อยู่ มีพุทโธ ธัมโม สังขโม ก็คือใจมีศีลนั้นแหละ ใจมี
ศีล ใจมีธรรมนั้นแหละ พุทโธก็แปลว่ารู้ รู้จักบาป รู้จักบุญ รู้จัก
คุณ รู้จักโทษ รู้จักสร้าง รู้จักละความชั่ว รู้จักทำความดีให้เกิดมี
ขึ้น รู้จักชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใสสะอาด พุทโธก็แปลว่ารู้ รู้ว่า
บาปมันไม่ดี บาปมันเป็นทุกข์ คืออกุศลลา ธัมมา นั้นนะมันเป็น
ฝ่ายบาป อกุศลลา ธัมมาก็ได้แก่ความโลภ ความโกรธ ความหลง
อวิชชา ตัณหา ที่มันพาเราทุกข์ยาก นั่นตัว**อกุศลลา ธัมมา**

ส่วน**กุศลลา ธัมมา**ก็ได้แก่สติปัญญา นั้นแหละ มีศีล สมาธิ
ปัญญา ทาน ศีล ภาวนา มีสติ มีปัญญา มีศรัทธา ความเชื่อ
ความเลื่อมใสในคุณพระรัตนตรัยว่า พระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์นี้เป็นของประเสริฐเลิศแท้ เป็นนิยยานิกธรรมแท้ คือ
พระพุทธเจ้าเพื่อนสอนให้ละกิเลส แล้วให้ทำคุณงามความดี
สร้างบุญสร้างกุศล คือให้ทาน รักษาศีล ภาวนา กำหนดอานา
ปานสติ ลมเข้าพุทโธ ลมออกพุทโธ ให้จิตตั้งมั่นแน่วแน่ ปล่อย
วางสัญญาอารมณ์ต่างๆภายนอก เรื่องดี เรื่องชั่ว เรื่องอดีต

อนาคต เรื่องของตนและคนอื่น ละหมัด ให้กำหนดรู้ปัจจุบัน
ปัจจุบันคือลมที่นั่นนะ ตัวสติคือลม ลมที่นั่นคือปัจจุบันธรรม จุดตัว
ธรรมก็คือลมที่นั่นแหละ

ที่นี้ใจของเราไม่อยู่ในลม มันไม่ตั้งอยู่ในลม มันเถลไถลไป
ไหนก็ไม่รู้ ถ้าใจอยู่ในพุทโธ ลมเป็นหนึ่ง เป็นเอกัคคตารมณ์นะ
เย็นสบายเป็นสุข ตัวพระธรรมก็คือทาน ศีล ภาวนา ศีล สมาธิ
ปัญญา ใจอยู่ในศีลก็อยู่ในธรรม ใจมันอยู่ในสมาธิก็อยู่ในธรรม
ใจมีปัญญาละสิ่งที่ไม่ดีอยู่ในหัวใจของเรา มีปัญญารู้เท่าทัน
กิเลส ความโลภมันเกิดขึ้น ความโกรธมันเกิดขึ้น ก็รู้จักดับมัน
รู้จักละมัน รู้จักปล่อย รู้จักวาง เค้เรียกว่า มันละเป็น อาศัย
ความอดทน

เมื่อสิ่งใดที่มันไม่ดีแล้วก็มีปัญญา หรือว่ามี **สังกตม** (การ
ยับยั้ง การงดเว้นจากบาป) ช่มมันไว้ ช่มมันไว้ ช่มมันได้ อดทน
เอา ช่มมันไว้ด้วย ไม่ให้มันไป มันโกรธขึ้นมาก็อดเอา ทนเอา
โกรธก็อย่าให้มันโกรธอยู่ในหัวใจ ไม่ให้มันไปกล้าไปฆ่าไปตี ไป
ด่าว่าร้ายคนอื่น โกรธอยู่ในหัวใจของเราคนเดียว มันเป็นทุกข์อยู่

คนเดียว เดียวมันก็ดับ มันก็ดับ นี่เห็นว่า มีปัญญา มีสติ มีสมาธิ
มีปัญญา รู้ทันกิเลสเกิดขึ้น ความโลภเกิดขึ้นก็รู้ ความโกรธ
เกิดขึ้นก็รู้ ความหลงเกิดขึ้นก็รู้ รู้แล้วก็ละด้วย อันนี้เห็นว่า
แปลว่าผู้ที่มีกุศลลา ธรรมมา ผู้สวดกุศลลา ธรรมมา

กุศลลา ธรรมมาแปลว่าผู้มีปัญญานั้นนะ ละความโลภ ความ
โกรธ ความหลงให้เบาบางห่างออกจากใจได้ ผู้มีปัญญานั้นให้
ทานได้ ผู้มีปัญญารักษาศีลได้ ผู้มีปัญญารักษาศีลได้ ผู้มี
ปัญญานั้นะ สร้างบุญสร้างกุศล ไหว้พระสวดมนต์ นั่งสมาธิ
ภาวนา ใจสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิได้ นี่แหละแปลว่าสวด กุศลลา ธรรม
มา ไม่ใช่ว่าตายแล้วก็นิมนต์พระมาสวด บ่มีหนทางหรือก ถ้ามัน
ได้อย่างนั้น พระพุทธเจ้าก็สวดให้เราไปสวรรค์ พวกเราไปสวรรค์
นิพพานแล้ว บ่ได้อยู่พระพุทธเจ้านั้นมีมหากรุณาธิคุณ พระองค์
มีเมตตาปรารถนาเรือสัตว์ชนสัตว์ให้พ้นทุกข์ภัยในวัฏสงสาร ถ้า
หากพระองค์สวดให้ไปสวรรค์นิพพานได้ก็มันก็ไม่มีปัญหา แต่
มันไม่ได้ สวดให้ไม่ได้ เราต้องสวดเอาเอง เราสวดเอาเอง สวด
เอาใครเอามัน ใครมันสวด มันก็ได้ ก็จึงว่ามันหา มันได้ เห็นว่า

มันหากมันได้ มันได้ก็มันรวย เพราะว่า มันหากมันได้ มันได้ก็มัน
รวย

มันเจ็บมันไข้ มันก็ใกล้ความตายทุกวันนะ มันเจ็บมันไข้ใกล้
ความตายทุกวัน หรือว่ามันเจ็บมันไข้ก็ตายนะ ไข้บ่อยๆเจ็บ
บ่อยๆมันก็ตาย สาเหตุนั้นในทางพุทธศาสนาขององค์สมเด็จพระ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือว่าในยุคนี้ ในยุคนี้ปัจจุบันนี้ที่เราเกิด
มาในยุคนี้ เราก็มียุคดีวาสนาดี มีลาภดี โชคดีวาสนาดี ดี
อย่างไร คือดีว่าเกิดมาได้มาพบปะธรรมะคำสั่งสอนพระพุทธเจ้า
แล้วก็ได้มาพบปะครูบาอาจารย์ผู้ชี้ช่องบอกทางให้ เป็นตัวนำ
เป็นตัวชี้ช่องบอกทางว่า ศีลเป็นอย่างไร ธรรมเป็นอย่างไร
ภาวนาเป็นอย่างไร แล้วเราก็ได้มีความเชื่อความเลื่อมใสปฏิบัติ
ตามด้วย นี่แปลว่ามีโชคดี ลาภดี วาสนาดี ถ้าเราไม่มีโชค
วาสนาดีก็ ไม่รู้เรื่อง

ฉะนั้นจึงว่าถ้าเกิดมาในยุคบางยุคนั้น บ่มีผู้สอนนะ เกิดมา
เหมือนกันแต่บ่มีผู้แนะผู้นำผู้สอน ผู้ชี้ช่องบอกทางให้ ก็ไม่รู้เรื่อง
ตั้งตั้งอยู่นั้นแหละ ฉะนั้นเราเกิดมาในยุคนี้ นับว่ามีโชคดี ลาภดี

วาสนาดี คือเราได้ทำประโยชน์สองอย่าง ประโยชน์ในปัจจุบัน และประโยชน์ในอนาคตข้างหน้าด้วย ที่พระพุทธเจ้าสรรเสริญ ยกกว่าเป็นผู้ดีผู้เลิศ คือประโยชน์ปัจจุบัน

เช่นว่า **ทิฏฐธัมมิกัตถะประโยชน์** เป็นคนหมั่น มีความหมั่นขยันในการทำมาหาเลี้ยงชีพ หมั่นขยันในการรักษา หมั่นขยันในการหา หาแล้วก็เก็บไว้ ก็ใช้จ่ายในทางที่เป็นประโยชน์ เป็นบุญเป็นกุศล เป็นประโยชน์ตนและคนอื่น และก็มี**การคบ กัลยาณมิตร** คบกัลยาณมิตรคือมิตรที่ดี มิตรที่ดีก็คือว่าครูบา อาจารย์ผู้ดีนะ หรือว่าคำสอนพระพุทธเจ้านะเป็นกัลยาณมิตรแท้ คำสอนพระพุทธเจ้านี้เป็นกัลยาณมิตรแท้ๆ คือศรัทธาณะ

เมื่อเราเชื่อว่าบุญบาปมีจริง แล้วก็เชื่อมั่น นี่เห็นว่าตัวศรัทธาณะนั้นแหละเป็นกัลยาณมิตรแท้ ที่พระพุทธเจ้ารับรองว่า **สทฺธา สาธุ ปตฺถุจฺจิตา** ศรัทธาที่ตั้งมั่นแล้วย่อมนำมาซึ่งความดีและความสุขได้ และติดตามตัวเราไปด้วย ศรัทธาณะนั้นแหละเป็นเครื่องติดตาม **สทฺธา สาธุ ปตฺถุจฺจิตา** เห็นว่า ศรัทธาคือ

ความเชื่อ เชื่อในการทำดี ทำสร้างบุญสร้างกุศล เป็นเครื่อง
ติดตามหัวใจของเราตลอดไป

เปรียบเหมือนกับเรามีวิชาปัญญาอยู่ในตัว มีวิชาหรือว่า
อ่านหนังสือออก บอกหนังสือได้ทุกอย่าง มีความรู้อยู่ในหัวใจ
ไปที่ไหนก็อ่านออกได้ ไปที่ไหนก็อ่านเขาเขียนตัวอะไรมา อ่าน
ได้หมด รู้ได้หมด อ่านออกบอกได้ เพื่อนว่า อันนี้แปลว่าในทางที่ดี
อ่านออกบอกได้ บอกได้คืออย่างไร อ่านออกแล้วก็บอกได้ด้วย คือ
อ่านออกบอกได้ เช่นว่า อ่านออกแล้วบอกได้ว่าอันนี้ไม่ดีนะ
หยุด อันนี้ไม่ดีนะ ยั้งชะ อันนี้ไม่ดีนะ หยุด อย่าไปทำ
ยกตัวอย่างเช่นว่าบอกลูกว่า ลูกเอ๋ย อันนี้ไม่ดีนะ บอก มันก็
หยุด คือมันรู้แล้ว อ่านออกบอกได้เพื่อนว่า นี่เป็นอย่างนี้ คือมันรู้
มันรู้ว่าไฟมันเป็นทุกขนะ บอกแล้วมันก็หยุดทันที เมื่อมันรู้มันก็
ต้องไปเสียก่อน มันรู้แล้วมันก็หยุดทันที ไม่เอาแล้ว นี่เรียกว่า
อ่านออกบอกได้ อันนี้เป็นหลักที่เทศน์จริง อ่านไม่ออก บอก
ไม่ได้ บางที่อ่านออกแต่บอกไม่ได้ คือว่ารู้ คือรู้แต่ไม่เห็น รู้แต่ไม่

เห็น คือไม่เห็นว่าเป็นเหตุแห่งความทุกข์ ทุกข์เป็นอย่างนั้น
บาปเป็นอย่างนี้ มันไม่เห็น ไม่เห็นในใจ มันรู้

เช่นบางคนเค้าก็ว่านรกเป็นเรื่องขี้จู้ ให้คนทำบุญ นรกมันเป็น
เป็นอย่างนั้นๆ ที่จริงมันไม่มีหรือเขาว่า มันเป็นอุบายของ
พระพุทธเจ้า ขี้จู้ให้ หาอุบายให้คนทำดี ก็ว่าไป อันนี้มันก็ถูกคำ
เขา คือตามันบอด คนตาบอดมาตั้งแต่เกิดนะ พระอาทิตย์แสง
มันเป็นอย่างนั้นเด้อ พระจันทร์แสงมันสวยสีมันสวยอย่างนั้น
เด้อ ดาวในท้องฟ้ามันสีสวยงามอย่างนั้นเด้อ มันไม่เห็นนะ ตา
มันบอดมาตั้งแต่เกิด มันไม่เห็นมันก็ว่าไม่ดี บ่มีหรือก นี่ฉันใด
คนมันบอด คนมันเกิดมันบอด ตามันบอด ตามันไม่แจ้ง ตา
ใจนะมันบอด ตาสติปัญญามันไม่เกิด ส่วนตาหนังมันก็เป็น
ธรรมดาหรือก ตาหนังนะ ตาโลก ตาโกรธ ตาหลง ตารัก ตาชัง
นั้นมันมีอยู่ประจำอยู่ในโลก ไม่ต้องไปหาเรียนที่ไหนหรือก ตา
โลก ตาโกรธ ตาหลง ตาขี้รักขี้ชัง ตาขี้จู้ ขี้ร้าย มีอยู่หรือก ประจำ
อยู่ในหัวใจนี้แหละ ไม่ต้องไปศึกษา ไม่ต้องไปเรียนยากหรือก

ฉะนั้นเราต้องมาเรียนตาในให้เกิดขึ้นเพื่อจะได้แก้ปัญห
ปัญหาพาทุกข์พายาก พาลำบากตรากตรำก็คือกิเลสนั้นแหละ
ความโลภ ความโกรธ ความหลง อวิชชา ตัณหา พาเราทุกข์เร
ยาก เตือดร้อนอยู่ในโลกอยู่ในทุกขเวทนาอยู่นี้ เหตุนี้เราจึง
มาแก้ปัญห แก้ใจนั้นนะ ใจนั้นนะมาเรียนธรรมะมาแก้หัวใจ
ของเรา เพราะกิเลสมันอยู่ในใจ กิเลสพันห้า ตัณหาร้อยแปดมัน
ก็อยู่ในใจ ไม่อยู่ที่อื่นหรอก กิเลสพันห้า ตัณหาร้อยแปด มันอยู่
ในหัวใจของเราทุกคนนี่แหละ

ฉะนั้นพระธรรมคำสอนพระพุทธเจ้าก็มีถึง ๘๔๐๐๐ พระ
ธรรมขันธ์ ๘๔๐๐๐ พระธรรมขันธ์ก็มาแก้กิเลสในหัวใจของคน
ของสัตว์นี้แหละ ฉะนั้นผู้มีปัญญาก็มาศึกษาอบรมสดับรับฟัง
ได้วิชา ได้ปัญญา ได้ศัสตราอาวุธแล้วก็ชำนาญเลย เราสร้าง
อาวุธขึ้นเด้อ เราศึกษามาฟังเทศน์ฟังธรรมคำสอนพระพุทธเจ้า
แปลว่ามาสร้างอาวุธขึ้น สร้างอาวุธขึ้นเพื่อจะต่อสู้กับกิเลส
นี้แหละ อาวุธคืออะไร **ศีลวุธ**คือศีลนะ **สมาธิวุธ**คือสมาธิตั้งมั่น
มันจะสู้มันได้นะ **ปัญญาวุธ** คือตัวปัญญาเป็นเครื่องตัด ศีลวุธ

สมาธิวุธ ปัญญาวุธ เพราะว่าเมื่อมีศีลสมาธิวุธเต็มอยู่ในตัว ข้าศึก
ศัตรูอะไรมาทำลายมันก็ตายหมด

ถ้ามันไม่มีอาวุธ สู้มันไม่ได้ ก็เลสนั่นแหละ มีแต่มันจะฆ่าเรา
นั่นแหละ ก็เลสนั่นถ้าเราไม่มีอาวุธสู้มัน มันฆ่าเราแหละ ก็เลสมัน
ฆ่าคน ฆ่าสัตว์ ฆ่าเรา แล้วเราบ่ฆ่ามัน แล้วมันก็จะมาฆ่าเรา
เหตุนี้ในทางพุทธศาสนามีพระพุทธเจ้าก็คือหาหนทางฆ่ากิเลส
ฆ่ากิเลสตาย ทำลายกิเลสหลุด ถึงวิมุตติเป็นพระอรหันต์ เพราะว่า
ฆ่าอย่างไร ฆ่ากิเลส ฆ่าด้วยการให้ทาน ฆ่าด้วยการรักษาศีล
ฆ่าด้วยการเจริญสมาธิภาวนา ฆ่าด้วยปัญญาคือพิจารณาใน
รูปร่างกายของเรา กว้างศอก ยาววา หนาคืบ อนิจจัง ทุกขัง
อนัตตา หาระแคะแค้นสารไม่ได้

เกิดมาก็ได้รูปร่างกายมา ขาสองแขนสองหัวหนึ่ง เป็นตน
เป็นตัว เป็นนั่นเป็นนี่ขึ้นมา สุดท้ายตาย รูปร่างกายที่เราได้มาก
ไปเผาหมด เกิดมาไปได้ ตายไปแล้วหมด ไม่มีอะไรได้ชักอย่าง
รูปร่างกายที่เราชอบหัว ให้ออยู่หากิน เลี้ยงมันจนทุกข์
ยากลำบาก สุดท้ายก็ไปเผาไฟเป็นขี้เถ้าหมด ไม่ได้ชักอย่าง อัน

นี่แปลว่าถ้าเรามีปัญญา มีสติปัญญา รู้ อย่างเนี้ย ก็เลสความโลภ
ความโกรธ ความหลง อวิชชา ตัณhamันก็ตั้งอยู่ได้ ดับหมด
มันกลัว มันกลัวอาวุธ ปัญญาวุธ ศีลวุธ สมาธิวุธ ปัญญาวุธ ตัด
มันไปเลย

ฉะนั้นในทางพุทธศาสนาก็ว่าให้มีคุณธรรมของเทวดา คือมี
ศรัทธาความเชื่อ มีศีล แล้วก็มีกาสดับรับฟัง มีจาคะ มี
สมาธิ มีปัญญาเห็นว่า นี่คุณธรรมของเทวดา คุณธรรมของ
เทวดามันมีอยู่ที่นี่ บางคนปรารถนาเป็นเทวดา อยากให้เทวดามา
ช่วย ปรารถนาเป็นเทวดา เทวดานั้นเขาดี แต่เป็นเทวดา บัดนี้
อยากเป็นเทวดา แต่ไม่รู้คุณธรรมของเทวดา มันจะเป็นได้ยังไง
มันก็เป็นไม่ได้ เหมือนคนจะเป็นครูต้องมวิชาครู คนจะเป็นอะไร
ก็ต้องมีวิชาอันนั้น มันถึงเป็นได้ นี่ฉันใดเราจะเป็นเทวดาเราก็
ต้องมีคุณธรรมของเทวดา สร้างให้มันมีขึ้น มีศรัทธาความเชื่อ
เชื่อบุญ เชื่อบาป เชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เชื่อใน
ศีลธรรมคำสอนพระพุทธเจ้าว่าเป็นของดี ของเลิศประเสริฐ เป็น
นียยานิกธรรม นำตนให้มีความสุขพ้นทุกข์แท้ แล้วก็มีศีล แล้ว

ก็มีการสตั้บรับฟังศึกษาเล่าเรียน แล้วก็มีการเสียสละจาโค
จาคะ แล้วมีสมาธิตั้งมั่นในการสร้างคุณความดีบ่ถอย แล้วก็
ปัญญาละด้วย สมาธิมั่นแล้วก็ละมันด้วย ถ้าไม่ละมันก็เลอะอยู่
นั้นแหละ

ฉะนั้นเราจะดี จะเป็นคนดีได้ก็ต้องละ เปรียบเหมือนเราทุก
คนหาบหนักแล้ว คนมีแต่หาบอย่างเดียว ไม่วางหาบ มันก็หนัก
อยู่นั้นแหละ ใครเป็นผู้ทุกข์ เจ้าของเป็นผู้ทุกข์หนัก ตนหาบนั้น
แหละ เจ้าของเป็นผู้หาบ เมื่อวางหาบได้มันก็เป็นสุข ใจเป็น
กลางวางเฉย ไม่รัก ไม่ชัง ไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง ใจเย็นสบาย
เป็นสุขได้ นี่ ที่นี้ใจของเรามันไป เดียวไปทางโน้น เดียวไปทางนี้
ฉะนั้นจึงสร้างสติ สร้างปัญญา ศรัทธาความเชื่อความเลื่อมใสใน
หัวใจมั่นคง ปล่อยวาง สิ่งต่างๆออกได้หมด กำหนดรู้ปัจจุบัน
ธรรมอยู่จนจิตใจเป็นสมาธิเป็นหนึ่งใน

เมื่อใจสมาธิเป็นหนึ่งในเย็นสบาย ปัญญาก็เกิดขึ้น พอใจเป็น
สมาธินิ่งแล้ว จะมองเห็นเจ้าของ ดูเห็นเจ้าของได้ เหมือนน้ำ
นิ่งนะ เราไปดูในโอ่งน้ำ น้ำมันนิ่ง บ่มีลมพัดกระเพื่อม มองเห็น

หน้าเห็นตาของเราได้ มีขี้ตาที่ไหนก็มองเห็นได้ นกบินบน
อากาศผ่านเข้ามาก็มองเห็นนกได้ มันบินผ่านมาก็เห็น เห็นตัว
ของเรา ฉะนั้นส่วนมากคนไปเห็นแต่คนอื่น ตัวมันไม่เห็นนะ คน
อื่นนั้นนะ เห็น แต่ตัวไม่เห็น อย่างนี้เป็นต้น คนอื่นไม่ดีอย่างนั้น
อย่างนี้ เห็นหมด แต่ตัวเจ้าของไม่ดี ไม่รู้เรื่อง ไม่เห็น มันปิดชะ
เห็นแล้วจะไปโทษแต่ภายนอก

เห็นพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าของเราที่บิโทษใครหรือกัศ
มาดาเพื่อน ก็ว่า เอ้อ เราเกิดมาเค้าก็ด่าอย่างนี้แหละเพื่อนว่า เรา
เกิดมาก็ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตายอย่างนี้แหละ โทษหยั่ง โทษว่า
เราเกิด เพื่อนว่า เกิดมาเค้าก็ด่าอย่างนี้แหละ เกิดมาเค้าก็อิจฉา
เค้าก็มาว่าอย่างนี้แหละ พระพุทธเจ้าก็โทษตัวของท่านเองเป็นผู้
มาเกิด เพื่อนจึงละเสีย เพื่อนมีสติมีปัญญาละ โทษตัวของท่าน เมื่อ
เห็นตัวของท่าน ก็ละไปเลย เปรียบเหมือนเรามองเห็นหน้าตา
ของเรา ที่มันไม่งามตรงไหน เราก็ตกแต่ง ขี้ดินหม้อหรืออะไรมัน
ติดที่ไหน มันสกปรกที่ไหน เราก็แต่งมันสวยมันงาม เป็นสาว
งามขึ้นมา เป็นบ่าวงามขึ้นมา

ฉะนั้นในทางพุทธศาสนาเพ็ญยงว่า งามเบื้องต้นคือศีล **อาทิกัลยาณัง** งามเบื้องต้นคือศีล คนมีศีลนั้นน่าจะเป็นคนงาม เป็นก็เป็นสาวงาม **มัชฌเมกัลยาณัง** จิตเป็นสมาธิน่าจะเป็นคนงาม **ปะริโยสานะกัลยาณัง** คนที่มีปัญญาแน่นแหละเป็นคนงาม คนดี ที่พระพุทธเจ้าเป็นบ่าวงาม งามที่พระพุทธเจ้า บ่าวงามในโลกคือพระพุทธเจ้า ใครสู้ไม่ได้ ไปเมืองสวรรค์ก็ว่าเทวดาก็ว่างามเทียวหละ งามเหมือนเทวดาคือว่า

พระพุทธเจ้าขึ้นไปบนดาวดึงส์น่าจะ สาวงามเมืองสวรรค์หายหมด บ่มี สู้พระพุทธเจ้าไม่ได้ มันเหมือนกับเราเข้าไปหาถึงนั้นน่าจะ คนเรารูปหล่อๆเข้าไปหาพวกลิงพวกค่างนั้นแหละพระพุทธเจ้าขึ้นไปบนดาวดึงส์สวรรค์ เทวดามาไหว้มานะ มันก็เหมือนกับลิง เหมือนกับพวกเราไปหาพวกลิงนั้นแหละ อย่างนั้นน่าจะ ความงามเทวดาหายหมด สู้พระพุทธเจ้าไม่ได้ เพราะพระพุทธเจ้าเป็นบ่าวงาม เพ็ญงามอย่างไร **อาทิกัลยาณัง** พระพุทธเจ้างามอยู่ในศีล มีศีลดี มีธรรมดี **อาทิกัลยาณัง** **มัชฌ**

กัลยาณัง งามท่ามกลางคือสมาธิตั้งมั่นหนักแน่น บัไลภ บัโภธ
บ่หลง หาย ปล่อยวาง (เทพจบ)

ที่มา: <https://youtu.be/p2KM2QmgwSg>